

Victor-M. Amela - Ima Sanchis - Lluís Amiguet

Marion Muller-Colard, teòloga; autora de 'L'altre Déu' i 'La intranquil·litat' (Fragmenta)

Tinc 43 anys d'una vida molt densa que renovo pensant i escrivint. Vaig néixer a Marsella, vaig estudiar teologia protestant i la vaig viure a l'hospital Pasteur. Soc membre del comitè ètic de la Sanitat francesa. No crec en un Déu que ens premia o castiga i que al dolor de la desgràcia afegeix la culpa d'haver-lo ofès

“Ens torba veure patir el just i que en canvi el cabró, feliç, prosperi”

JOSEP LAGO / SHOOTIG

Té algun sentit que un nen pateixi dolors horribles per un càncer incurable?

El que m'ha marcat treballant a l'hospital Pasteur i empatitzar amb els que pateixen és comprovar que els humans preferim donar-li qualsevol sentit al patiment, encara que sigui feble o patològic, que no tenir-ne cap.

N'hi va trobar algun?

Vaig veure que aquest patiment, de vegades horrosos, sempre ens sorprèn quan ens toca, perquè ens considerem bones persones i, per tant, protegides per la nostra bondat i el pacte amb Déu d'aquest dolor. I ens causa tal sorpresa ser les seves víctimes que ens preguntem sense resposta: “Per què jo? Per què el meu fill?”.

Per què?

Ens aferrim aleshores a qualsevol explicació per poder treure el cap de l'aigua.

No és la religió aquest consol?

Hi ha un consol mil·lenari, però fals en un sistema religiós anomenat “retributiu” que suposa un Déu just que reparteix desgràcia i felicitat. I de vegades incomprensiblement, però que hem d'acceptar com a creients.

I els no-creients?

Assumeixen l'esquema, perquè està imbuït a la nostra psique. Davant la desgràcia sobtada tots suposem aquest ens superior amb el nostre destí a la seva mà que reparteix excel·lents i suspensos, com al col·legi.

Ens creiem bones persones que per tant no poden patir sense sentit?

La història de la humanitat demostra que aquest sistema és fals, però encara ens torba veure que el just pateix i que, en canvi, el cabró, impune i feliç, prospera.

Tot i així certa religiositat el sosté?

A la Bíblia trobem alhora la defensa i la crítica d'aquesta religió retributiva que ens fragilitza davant l'infortuni.

Per què no ens ajuda tenir-la?

Perquè al patiment afegeix la culpa. I he volgut deslligar-me de la tradició mil·lenària que assimila patiment a culpa. I em vaig doctorar amb una tesi sobre el llibre de Job.

La paciència del sant Job té sentit?

És una crítica a aquesta religió retributiva.

No creu que l'hem superat?

La meua sorpresa antropològica és que al segle XXI encara preferim relacionar dolor i culpa i divinitat a no trobar-hi cap sentit.

Els nostres déus de la mútua

“Si dorms el necessari, menges sa, fas exercici regularment i no fumes... Et moriràs igual, idiota”. I és que ningú no pot, ni el doctor Díaz-Couchoud, que sol fer conya així amb mi, deslliurar-se del dolor que arribarà amb la nostra mort. Però podem trobar-li un sentit. La teòloga Muller-Colard, *enfant terrible* de l'exegesi contemporània, ho ha trobat al llibre de Job, mentre consolava els qui pateixen a l'hospital Pasteur. El patiment de Job és antic, però modern, perquè desafia des de la fe la confortable i falsa sensació de seguretat de l'higienisme en voga: si fas bondat, viuràs per sempre. Així inventem déus que ens donin seguretat, perquè no suportem que viure sigui morir un dia, i encara creiem, com els antics, en contractar amb ells, com amb una mútua, una assegurança contra el patiment.

Per tant, què li diu vostè a qui pateix?

Jo no parlo d'acceptar el dolor: no puc demanar a ningú que accepti l'inacceptable. És una cosa íntima com cadascú ho interpreti. Jo vaig tenir la malaltia del meu fill.

Li va trobar sentit?

Jo creia que estava fora del perill de la desgràcia. Alimentava, com tants, pensaments màgics: ser bona persona garantia no patir una desgràcia. I ara també els tinc, però és interessant identificar-los.

Va buscar algun consol en el dolor?

Vaig descobrir els meus baixos fons religiosos de persona moderna entre el culte a la totpoderosa medicina o a aquest Déu retributiu...

I el va trobar?

És insuportable que quan pateixes algú et digui “n'hi ha prou que acceptis el dolor”, perquè no és acceptable. Ni suportó que a la desgràcia s'afegeixi la de sentir-te culpable.

I abraçar el dolor per donar-li sentit?

Determinada religió està incòmoda davant el dolor sense sentit de la natura, perquè davant el de la violència humana pot respondre “l'home és dolent: sempre ho vam dir”.

I davant el patiment sense culpable?

A aquesta religió li costa d'integrar aquest dolor sense sentit a la promoció del Déu que utilitzen per fer-nos por si ens desviem del camí recte, que és el que ells marquen.

Hi ha religió que sí que li doni sentit?

És la del Déu que veig aparèixer al final del llibre de Job; un Déu que ens crida per motivar-nos cap al valor de ser.

Com és?

És de la valentia, d'una font de valor al passat el que passi. I proposo que l'oració no sigui un mer comerç entre el Déu que ens protegeix i els seus protegits, sinó una font de valor per aprofundir en la fe.

Què demana vostè a Déu?

No demanar-li privilegis en relació amb la fortuna. Per a mi Déu és el del llibre de Job, que ningú no pot desmentir, perquè és el creador el que dona impuls vital que ens fa pares sense voler saber què passarà als nostres fills.

Sense resar perquè creixin sans?

No crec en el control de Déu sobre la història. En canvi, crec en Déu com el poder de l'ésser que ens ha transmès als éssers vius i en la nostra responsabilitat de lluitar per mantenir aquest poder.

Així doncs, hi ha lloc per a Déu avui?

Ho veig al llibre de Job, tan antic i tan confrontat a la idea de seguretat, que ens construïm amb déus com la medicina totpoderosa, que construïm per donar-nos sensació de seguretat quan només som petits porucs temerosos per la nostra supervivència.

LLUÍS AMIGUET

OPTICA & AUDIOLOGIA
UNIVERSITARIA

Fins al 29
de novembre

BLACK FRIDAY **-20%**
adicional

Ray-Ban i Oakley solar **-10%** adicional

* Excepte en Ray-Ban i Oakley solar, que tenen un descompte únic del -10%. Descompte aplicable en compres realitzades del 13 al 29 de novembre. No acumulable a altres promocions ni a ulleres de protecció.